

Bosnyák Viktória–Knézics Anikó–Dudás Győző: RÉM JÓ KÖNYVEK

7. szint: Rémes szokások

VII/1. Kánkán a vulkánkán (rövidebb szövegek)

Korosztály, akiknek ajánljuk:

Első osztály április

(folyamatos néma és hangos olvasás, szövegértés, ének, tánc, hangszeres zene)

1. Térképkészítés (VII/7. o.)

Elérkeztünk a Réms jó könyvek utolsó előtti kötetéhez. Vélhetően a gyerekek már ismerik a szereplőket, az eddig történt eseményeket, és kötetről kötetre egyre élvezetesebbé válik számukra az olvasás. Nézzük meg a belső borítón a térképet! Adjunk a gyerekeknek akár páros munkához egy A/3-as lapot, amire megtervezhetik a saját maguk által kitalált Trollfoki-szigeteket. Beszéljünk arról, mi van a szigeten, hol helyezkedhet el a kis vulkán, hány kisebb sziget van a nagy sziget körül stb. Aztán ha készen van a sziget térképe, hajtogassuk össze, esetleg csepegtessünk rá folyadékot, gyűrjük meg, legyen olyan, mint egy régi, viharvert térkép. A párosok át is adhatják egymásnak a térképeiket, s akkor már egymás térképének a leolvasása is feladat lehet.

2. Naptárnézegetés: szökőév, szökőnap, február 29. (VII/7. o.)

Keressünk vagy hozassunk a gyerekekkel különféle naptárakat a korábbi évekből. Lehet ez asztali naptár, falinaptár, diáknaptár stb. Az a jó, ha van közte olyan, amin az egész év egyben látható. Szerencse, ha találunk olyan naptárt, ami szökőévre vonatkozik, így meg tudjuk mutatni a szökőnapot, február 29-ét. Kérdezzük meg a gyerekeket, tudják-e,

Február 2020

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	1 Március
2	3	4	5	6	Február 2020 www.freeprintablepdf.eu	

mit jelent a szökőév, szökőnap kifejezés. 4 év alatt összegyűlik egy napnyi idő, amivel hosszabbá válik minden 4. év.

3. Szereplőgyűjtő verseny (VII/8. o.)

Itt az ideje egy kicsit nosztalgiázni! Ha elolvasták a gyerekek, hogy ki mindenki retteg a közelgő szökőártól, elő a régebbi Rém jó könyvekkel, gyűjtsük össze a korábbi szereplőket! Ki lakik a szigeten? Gyűjtögethetjük a szereplőket közösen vagy akár csapatokba rendeződve is. Ha vannak korábbról képeink a szereplőkről, könnyebb a dolgunk. Ha nincsenek képeink, vagy nem minden szereplőről, akkor elő a ceruzával, a nagy papírlapokkal, és mehet a gyűjtögetés emlékezetből vagy a könyvek fellapozásával! Az elsősök áprilisban már tudnak írni, így lehet listát vagy általuk írt névkártyákat készíteni a szereplőkről.

A legtöbb szereplőt összegyűjtő győztes csapat jutalma pedig lehet a folytatás felolvasása, azaz a szökőár-elhárító körtánc bemutatása.

4. Gyurmavulkán (VII/8–9. o.)

Mi is az a vulkán? Hogyan működik egy vulkán? Mit lövell ki magából egy igazi vulkán? Hol vannak a Földön még működő vulkánok? Ezekre a kérdésekre keressük a választ, majd, ha okosabbak lettünk, elő a gyurmával! Mindenki elkészítheti a saját kis trollfoki-szigeteki vulkánját.

Aztán ha még megvannak az A/3-as térképek, azokra is ráhelyezhetjük a vulkánokat, és rögtön térbelivé válnak a térképek.

5. Szökőár-elhárító körtánc (VII/9. o.)

Ötleteljünk! Ki milyen táncot mutatna be a kis vulkán peremén állva azért, hogy a rémes szökőár elkerülje a szigetet? Itt az alkalom, hogy az ügyes, magabiztos gyerekek bemutassák tánc tudományukat. Aki pedig visszahúzódozóbb, vagy nem igazán szeretne megmutatkozni, táncolni, az szavazzon, mi lehetne a közösség szökőár-elhárító rémtánca!

6. Hiedelmek, babonák, mendemondák (VII/10. o.)

Mi az a hiedelem, babona, mendemonda? Ki milyen babonákat ismer? Mire jók a babonák? Ki hisz a babonákban? Ki nem hisz a babonákban? Gyűjtsünk babonákat! Magyaráztassuk is el a gyerekekkel, mi mit jelent!

7. Milyen tánc a keringő, csárdás, polka, kánkán?

Az internet segítségével ízelítőt tudunk adni a gyerekeknek a fent említett táncokból. A keringő az osztrák vidék jellegzetes tánca, a csárdás hagyományos magyar néptánc, a polka lengyel származású tánclépés, a kánkán pedig a spanyolok tánca. Beszéljünk a zenékről, a zenék tempójáról, az öltözékekről, a táncok hangulatáról. Kinek melyik tetszik, miért?

Aztán ha elég bátrak vagyunk, mi magunk is kipróbálhatjuk a kicsi gyerekekkel a csárdás alaplépéseit nagy körben állva. Végül jöhet a kánkán, ki mennyire tudja emelgetni a lábait hajlítva és nyújtva?

8. Szörfözés és szörpözés (VII/11. o.)

Szóval, a tukán négyévente kap csak feladatot, így inkább megszökik. Méghozzá szörfdeszkán. Próbáltassuk ki mi is a gyerekekkel a szörfözést, persze szárazföldi körülmények között. Varázsoljuk a tanytermet tengerparttá, pattanjanak föl a gyerekek egy-egy szörfdeszkára (zokniban), ami lehet pl. egy sima A/4-es lapra rajzolt szörfdeszka, és

már indulhat is a szörfözés. Hogyan kell mozogni a szörfdeszkán, hogyan lehet ügyesen egyensúlyozni? Vagy akár bele is lehet pottyanni a tengerbe, majd újra deszkára szállni. Aztán ha elfáradtunk a mozgásban, egyensúlyozásban, pihenésképpen fogyasszunk el a parton ülve egy-egy pohár szörpöt!

9. Párbeszédés felolvasás – hangjáték (VII/13. o.-tól)

Először olvassák el a gyerekek a soron következő párbeszédés részeket magukban vagy hangosan, értelmezzük közösen, hogy kik szólalnak meg a párbeszédben, majd osszuk fel a szerepeket. Nagyon kell figyelni, hogy ki követke-

zik, ki válaszol, de némi gyakorlás után életre kelthetjük a könyv szereplőinek hangját. A párbeszédnek néhányszori elolvasása után már memorizálódik a szöveg, így lassanként lehet figyelni a beszédszerű hangsúlyozásra is. S ha már remekül megy a párbeszéd felolvasás, rögzíthetjük ezt hangjátékként. Izgalmas dolog lesz visszahallgatni a saját hangjátékunkat, párbeszédünket!

Lehet-e zene nélkül táncolni?

10. Mint a csörgőkígyó (VII/15. o.)

A csörgőkígyó a testével, farkával tud csörgő hangot kiadni. Használjuk a saját testünket hangkeltésre. Hogyan tudnánk ritmusokat képezni? A gyerekek ötleteljenek, és képezzenek egyenletes lüktetést a testrészeik segítségével. Próbáljuk ki, hogyan hangzik, ha mindenki másként képzi a hangokat ugyanabban a ritmusban!

Pl. tapsolás tenyérrel, két ujjal,
fej, vállak, has, popsi, combok egyenletes ütögetése tenyérrel,
álló testhelyzetben a talpak egyenletes ütögetése a földhöz,
előbbieket kombinációi,
hangadások a szánkkal, nyelvünkkel stb.

11. Hangszerek (VII/17. és 22. o.)

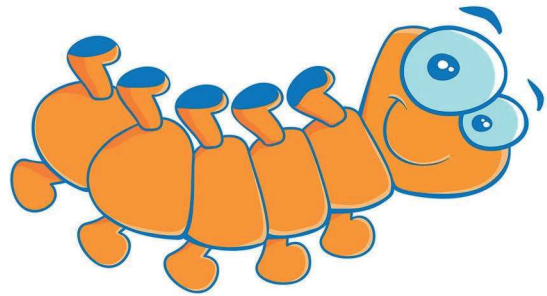
Előfordulhat, hogy tanítványaink között már első osztályban is akad olyan, aki játszik valamilyen hangszeren. Megkérhetjük őt, hozza el és mutassa be a hangszerét, meséljen róla, szólaltassa meg. Ez jó apropó lehet, hogy beszélgessünk a hangszerekről. Megnevezhetjük a nagy csoportokat (fúvósok, vonósok, ütősök, billentyűsök, pengetősök, egyebek), mutathatunk esetleg saját hangszeret, vagy képeket az internetről, beszélgethetünk a hangszerek kinézetéről, eredetéről, s mindenképp mutassuk be a legismertebb hangszerek hangzását.

Aztán játszhatunk hangszerkitaláló pantomimjátékot (melyik hangszeren játszom – és bemutatjuk a hozzá tartozó jellegzetes mozgást), vagy ha már ismerjük néhány hangszer hangzását, játszhatunk hangszerfelismerést hangzás alapján. A könyv anyagához kapcsolódóan kiemelhetjük a tangóharmonika, síp, dob, papírtrombita, cintányér és skót duda hangzását.

12. Százlábútánc (VII/19. o.)

Alkossanak a gyerekek minél hosszabb százlábút! Az első gyerek a százlábú feje, hozzá kapcsolódnak a többiek derékszögben előrehajolva, az előttük álló derekát megfogva. Próbáljanak így egyszerre mozogni. Pl. mindenki emelje fel nyújtva, majd hajlítva a bal lábát, figyelje az előtte álló mozgását. Ha már kialakult némi összhang, kapcsoljunk zenét, és indulhat a százlábútánc!

Mókás esemény lehet, ha két azonos létszámú százlábú próbál egymással vagy egymás tükörképeként táncolni. Fő az összhang, az együttmozgás.

(Beszéljünk arról a szöveg kapcsán, hogy valóban táncolni leginkább csak zárt cipőben szabad.)

13. Hangszeres felvonulás a vulkánkához (VII/22. o.)

Biztosan vannak az iskolában egyszerű hangszerek (dob, triangulum, tikfa, csörgő stb.). Vegyük elő ezeket, és osszuk szét a gyerekek között.

Először próbálják ki szabadon mindannyian. Aztán álljunk sorba, jelöljük ki a tanteremben, hogy hol van a cél, azaz a kis vulkánka, és egymás mögött haladva, mint egy menet, énekelve, a hangszereket használva vonuljunk fel a vulkánkához. Ha tehetjük, ismételjük meg a vonulást néhányszor, hogy mindenkinek jusson hangszer a vonulások során. Közben pedig énekelhetjük az első osztályban vagy az óvodában tanult gyermekdalokat.

14. Hangszerkészítés

Gyűjtögessünk macisajtós dobozokat és némi száraz babot, lencsét vagy borsót, esetleg rizst. Ezek valamelyikéből tegyünk egy kisebb adagot a dobozba, majd gondosan ragasszuk le. A leragasztott dobozt fedjük be színes papírokkal, de akár fehér lappal is, ragaszthatunk, rajzolhatunk rá mindenfélét, majd kézbe véve máris kész a színes ritmushangszerünk. Hívjuk fel rá a gyerekek figyelmét, hogy minden termés egy kicsit más hangot képez, a mennyiségről nem is beszélve.

15. Babona, mendemonda, tévedés, butaság (VII/24. o.)

Korábban már beszélgettünk a gyerekekkel a babonákról. Piri és Memó beszélgetése kapcsán kérdezzük meg a gyerekeket, hogy nekik mi a véleményük a szökőnap kánkánzás és a szökőár összefüggéséről.

16. Összekapaszkodás (VII/25. o.)

Fantáziajáték. Játsszuk el, hogy mindannyian megérkeztünk a vulkánka tetejére, és álljuk körbe a vulkán peremét. De vigyázzunk, mert a kráterből buggyog kifelé a forró láva. A krátert akár ki is jelölhetjük pl. ugrálókötelekkel, így még életszerűbbé válik a játékunk. Vigyáznunk kell egymásra, csakúgy, mint a szigetlakók, így fogjuk meg egymás kezét, vagy karoljunk egymásba, és akinek van ötlete, mondja el, mit lát a kráterben...

17. Kánkán a vulkánkán (VII/26. o.)

A szöveg alapján próbáljuk meg mi is leutánozni a kánkán lépéseit. Lehet először csak sorban állva egymás mellett, még nem összekapaszkodva a lábmozgást begyakorolni. 4 szökdelés közben 1. ütemre hajlított lábemelés, majd a 3. ütemre nyújtott lábemelés. Először huzamosabb ideig csak a jobb, majd csak a bal lábbal gyakoroljunk. Ezután kapcsoljuk össze a mozgásokat. Ha már megvan a lábmunka, összekapaszkodhatnak a gyerekek kézfogással, majd derékfogással és próbálhatnak ütemre/számolásra egyszerre mozogni. Ha ez is összehangoltan megy, ismét körbe lehet állni az ugrálókötelekből kialakított kráter peremét, és így is meg lehet próbálni a kánkánzást. Ha még találunk hozzá egy nem túl gyors zenei alapot is, akkor aztán indulhat a kánkán a vulkánkán!

18. Milyen állat az a kráken? (VII/27. o.)

Dudás Győző remekül ábrázolja a 27. oldalon a krákent, mely nem más, mint egy mitológiai szörny, egy fejlábú, óriáspoliphoz hasonlító élőlény. Csakhogy amíg a hajósok az évszázadok folyamán rettegettek ettől a szörnyetegtől, a Rém jó könyvekben ez a kráken vidám, vicces élőlényként jelenik meg, aki a vulkánkában lakik, paradicsomszósban fürdőzik, és szereti a spagettit...

Mi magunk is alkothatunk a saját testünk segítségével egy óriási osztálykrákent. Álljunk többen egymás mögé szorosan, és jobbra-balra emelgessük lassan a karjainkat úgy, mint egy igazi kráken, polip.

19. Paradicsomos ételek, italok (VII/28. o.)

A kráken tehát paradicsomszósban fürdözik, nem is a lábában. Beszélgesünk a gyerekekkel a paradicsomról. A paradicsom zöldség vagy gyümölcs? Ki szereti nyersen? Milyen ételek készíthetők nyers paradicsomból? Milyen ételekhez használjuk főzve? Hogyan készül az aszalt paradicsom? Ki szereti a paradicsomlét? Ez utóbbit akár közösen meg is kóstolhatjuk!

20. Nokedlikészítés (VII/29. o.)

Valójában mi is kell a jó nokedli elkészítéséhez? Liszt, tojás, víz, só és egy kis zsiradék. Ki az, aki otthon már segített nokedlit készíteni a szüleinek, nagyszüleinek? Hogyan történt a szaggatás? Ki látott már nokedliszaggatót? Hogyan lehet kanállal és késsel nokedlit szaggatni?

Eljátszhatjuk a nokedlikészítést mozgással, kézmozdulatok utánzásával. Vagy akár válhatunk mi magunk is banyákká, akik viharos gyorsasággal összedolgozva annyi nokedlit gyúrnak és szaggatnak ki, hogy az összes szigetlakó jóllakjon.

21. Szólások, közmondások gyűjtése (VII/31. o.)

Gyűjtsünk étkezéssel kapcsolatos szólásokat, közmondásokat, mondjuk el a gyerekeknek, és kérjük meg őket, hogy próbálják elmagyarázni a valódi értelmét.

Pl. Nyeli, mint kacska a nokedlit – azaz olyan gyorsan eszik, mint a kacska; szinte rágás nélkül nyeli a falatokat.

22. Babonagyűjtés (VII/32. o.)

Ki hisz a könyvben említett események, személyek, lények létezésében? Létezik-e a Mikulás, a húsvéti nyúl, a fogtündér, a szellem, az a fekete macska, aki ha átgyalogol előttünk, szerencsétlenség ér minket? Nagyon óvatosan bánjunk az előbbieknél létezésének boncolgatásával, mert a pici elsősök legtöbbje még a mesék világában él, igen aktív a fantáziájuk, és hisznek a csodás dolgokban. Én azt szoktam mondani, ha kételkednek ilyen korú gyerekek pl. a Mikulás létezésében, hogy ha te hiszel benne, akkor neked van, hozzád biztosan el fog jönni...

Készítette: Rózsa Tímea

